

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԿՈՎԵՐՆԱՐԻ ԱՐՇԵՍՏԱԿԱՆ ՍԵՐՄՆԱՎՈՐՄԱՆ 2024-2028
ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ» ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

h/ h	Առարկության, առաջարկության հեղինակը, ստացման ամսաթիվը	Առարկության, առաջարկության բովանդակությունը	Եզրակացություն	Կատարված փոփոխությունը
	1	2	3	4
1	Սմարթ Ագրո ՓԲԸ 08.11.2023 15:58:49	1. Նախագծի վերնագրում ինչու՞ է շեշտվում "Կովերի արհեստական սերմնավորում": Իսկ՞ երինջներին: Առաջարկվում է գրել "խ.ե.կ-ների արհեստական սերմնավորում: 2. Արդյոք՞ արհեստական սերմնավորման կիրառմամբ կարող ենք ասել ամենակարճատև ճանապարհին է արդյունք ստանալու: /ներածություն կետ 2/: 3. Ինչպես՞ եք բացատրում / Իրավիճակի բնութագրի 8.-ի իմաստաը Կովերի արհեստական սերմնավորման աշխատանքների վերագործարկման գործընթացում անհրաժեշտ կլինի արդյունավետ օգտագործել նաև վերջին տարիներին ներկրված բարձրարժեք կենդանիների գենետիկական հնարավորությունները/: 4. Ծրագրի խնդիրնր բաժնում նախ ունենք տպագրական դասակարգման վրիպակ, 10 կետը երևի նախորդ բաժնում պետք է լիներ, իսկ տվյալ	«Սմարթ Ագրո» ՓԲԸ 1" Երինջներին չեն սերմնավորում, քանզի դրանք արդեն իսկ հղիացած կենդանիներն են: Քանի որ սերմնավորումն ընդգրկելու է սահմանափակ գլխաքանակ (առավելագույնը՝ կովերի շուրջ 30 %-ը), ապա սերմնավորվելու են հիմնականում կովերը: 2" Միանշանակ այդպես է, ինչպես նշված է նախագծի 2-րդ կետում, արհեստական սերմնավորումը «" " " հանդիսանում է տեղական ցեղերի տոհմային և մթերատու հատկանիշների բարելավման ամենակարճատև և արդյունավետ	

		<p>աշխատանքի իսկությունը: Արդյոք տեսչական մարմինը ունի մասնագիտական հմտություններով օժտված խումբ և ռեսուրսներ մոնիթորինգի համար: Ընդհանուր առմամբ գաղափարը ողջունելի է և անհրաժեշտ է կյանքի կոչել: Առաջարկվում է իրականացնել քննարկումներ ոլորտի մասնավոր սեկտորի մասնագետների հետ ևս:</p>	<p>սերմնավորումը, անտարակույս, կհանգեցնի հանրապետությունում բուծվող տեղական տավարի տոհմային և մթերատու հատկանիշների բարելավմանը:</p> <p>5" Ծրագրի իրականացման նպատակով, մրցութային եղանակով ձեռք կբերվի բարձրարժեք սերմնահեղուկ, որի համար կմշակվեն համապատասխան չափորոշիչներ:</p> <p>6" Չափորոշիչների սահմանման գործընթացում հաշվի կառնվեն համապատասխան մասնագետների կարծիքները, նաև Ձեր ընկերության կարծիքը:</p> <p>7" Արհեստական սերմնավորման գործընթացում կընդգրկվեն ներկայումս արդեն իսկ արհեստական սերմնավորմամբ զբաղվող մասնագետներ, որոնք ունեն համապատասխան փորձ և գիտելիքներ:</p> <p>8" Առաջարկն ընդունելի է և նախատեսվում է կազմակերպել վերապատրաստման դասընթացներ:</p> <p>9" Այո, սերմնավորող մասնագետների</p>	
--	--	--	--	--

		<p>բաժնի 2 կետի այն է /2) պահպանել կովկասյան գորշ ցեղի գենոֆոնդը և կատարելագործել հանրապետությունում բուծվող տավարի ցեղի տոհմային ու մթերատու հատկանիշները/, ըստ ինձ բացարձակ կապ չունի տոհմային հատկանիշների բարելավման գործընթացների հետ: 5. Ինչ գործողություններով պետք է աջակցվի արտերկրից տոհմանյութի տերկրմանը, եթե այն արդեն իսկ իրականացվող պրոցես է և առնվազն ունի 20 տարվա պատմություն: 6. Ինչպիսի՞ չափորոշիչներ են ներդրվելու և ինչ՞ մասնագիտական խմբի կողմից է ներդրվելու/ներդրված ներկրվող տոհմանյութի, արտադրող ցուլերի ընտրության գործընթացում: 7. Ովքեր են երաշխավորելու արհեստական սերմնավորում իրականացվող մասնագետի փորձի ու գիտելիքների բավարարվածության մակարդակը պետական ծրագրում ընդգրկվելու և իրականացնելու համար: 8. Առաջարկվում է իրականացնել վերապատրաստման և փորձի փոխանակման ուսուցումներ: 9. Հստակեցված են արդյուք, ինչպե՞ս է կապ հաստատվելու կենդանատիրոջ և ծառայություն մատուցող մասնագետի միջև՝ ճիշտ ժամանակին սերմնավորում իրականացնելու նպատակով: 10. Ինչ մեթոդներով և ռեսուրսներով պետք է իրականացվի հղիության ստուգումների և մոնիթորինգի աշխատանքները: Ով է լինելու լիազորված հաստատելու իրականացված</p>	<p>ուղիներից մեկը»:</p> <p>3" Ներկրման կենդանիներն արդեն իսկ ունեն բարձր գենետիկական ներուժ և դրանք սերմնավորելով համապատասխան արտադրող – ցուլերի սերմնահեղուկով, ստացված սերունդը օժտված կլինի ծնողական ձևերի գենետիկական ներուժով:</p> <p>4" Հայաստանում բուծվող տավարի գլխաքանակի գրեթե 90%-ը կազմում են տեղական կովկասյան գորշ ցեղի կենդանիները: Վերջիններս, ինչպես նաև շվից ցեղը և գորշ տավարը, հազարամյակներ առաջ ունեցել են միևնույն նախահայրը՝ ասիական կարճաեղջյուր տավարը: Այդ իսկ պատճառով նախկինում մեր տարածաշրջանում տարածված փոքր կովկասյան տավարը ավելի քան 100 տարի հիմնականում տրամախաչվել է շվից ցեղով (և դրան ազգակից գորշ ցեղերով): Եվ քանի որ ծրագրով նախատեսվում է ներկրել նաև շվից ցեղի բարձրարժեք սերմնահեղուկ, ապա դրանցով կովկասյան գորշ ցեղի կուլերի</p>
--	--	---	---

			<p> հեռախոսահամարները կտրամադրվեն համայնքապետարաններին և անասնատերերը կապ կհաստատեն նրանց հետ: 10" Նշված գործընթացը կիրականացվի ծրագրի 6-րդ բաժնում (մոնիթորինգի վերաբերյալ) շարադրված ընթացակարգին համապատասխան: </p>	
--	--	--	--	--